

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Tervetuloa LUKE -webinaariin!

#LOPS2021 – tilanne ja näkymät

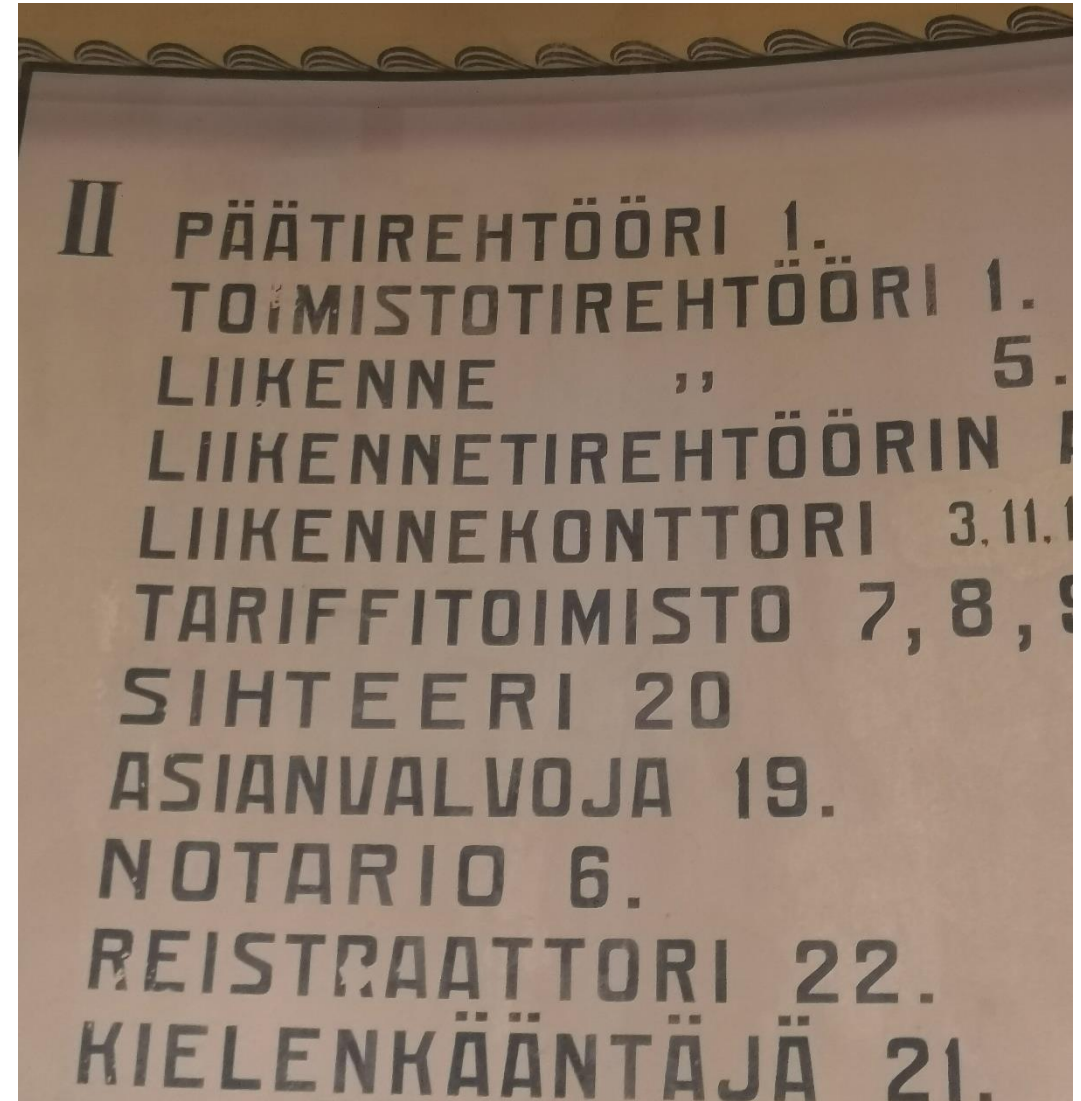
Petri Lehikoinen
Opetusneuvos, yksikön päällikkö
Lukiokoulutus ja taiteen perusopetus

IBO:n Director General Olli-Pekka Heinonen
oph.fi-lähtöhaastattelussa 29.4.2021

Suomalaisen koulutuksen tulevaisuus on kyvyssämme saada toinen toisemme kukoistamaan

- ”Meillä on tähän kaikki edellytykset: rauhallinen yhteiskunta, jossa paikalliset yhteisöt tukevat voimakkaasti koulun tehtävää, laadukkaat korkeasti koulutetut opettajat, hyvä yhteistyö kotien ja koulujen välillä, vahva lakiin nojaava perusta.”
- ”Tärkeimmäksi nousee jatkossa kyky tehdä asioita yhdessä muiden kanssa. Kun tekoäly tulee hoitamaan rationaalisen päättelyn tehtäviä ihmisen puolesta, meidän ihmisten työ keskittyy siihen, miten kykenemme auttamaan toinen toisiamme ja saavuttamaan yhteisiä tavoitteita.”
- ”Ratkaisu syntyy siitä, miten sivistämme ja koulutamme itseämme pyrkimään hyvään ja tukemaan toinen toisiamme. Nämä ovat perustavanlaatuisia kysymyksiä myös koulutuksessa ja siinä kentässä, jolla Opetushallituskin toimii: miten saamme toinen toisemme, luontomme, koko planeettamme kukoistamaan.”

LUKE -verkosto ollut yhteisen kukoistuksen asialla lukiokoulutuksen murrosvuosina

The logo for LUKE (Lukiokoulutuksen Kehittämiskeskus) features the word "LUKE" in a bold, sans-serif font. The letters "LUK" are blue, and the letters "E" are green. The logo is set against a light blue and green gradient background.

- LUKE-verkoston toiminta käyntiin 2016
  - ✓ Aluksi 84 lukiota, nyt kaikille avoin verkosto
  - ✓ 8 alueellista kehittämisverkostoa
  - ✓ 12 aluekoordinaattoria
  - ✓ Pedagogiikka – toimintakulttuuri – oppimisympäristöt
  - ✓ Osallistava toimintatapa, kaikki tervetulleita mukaan
- Nykyiset Lops:t käyttöön 2016 – 2019
- Digitaaliset yo-kokeet käyttöön 2016 – 2019
- #uusilukio-uudistushanke vuodesta 2017
- Uusi lukiolaki 2018 + valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta 2018
- Lops-perusteprosessi käyntiin 2018, perusteiden julkistus marraskuussa 2019
- Paikallinen Lops-työ käyntiin 2019
- Uudet ops:t käyttöön elokuussa 2021

Uutta kohti

#LOPS2021

(Lähde: Jukka Ahonen, Mestariluokka)

Vanhat toimintamallit

Uudet toimintatavat & rakenteet

Yhteislähtö

Mihin uutta tarvitaan?

Ideointi

Näemmekö yhdessä
kaiken mahdollisen?

*Olennainen kulminaatiopiste
rakentaa yhdessä tikapuut
kehittämisen blind spotista
kohti isoa tavoitetta =>...*

Jatkokehittäminen

Kokeillaan ja
kehitetään
prototyyppiä

Uuden luominen

Tehdään yhdessä
prototyyppi

Tunnustelu ja pohdiskelu

Tunteiden ja tiedon kautta

Jukka Ahonen sov. C.O.Scharmer

Kehittämisen eri tasoja

1) Kohtuullisesti suuria ja strategisia parannuksia

- Lukiokoulutus tukee entistä paremmin opiskelijoiden **hyvinvointia, oppimista ja yksilöllisiä tarpeita**
- Edistetään opiskelijoiden **laaja-alaisen osaamisen** kehittymistä sekä nykyistä **laajempien opintojaksojen ja oppiainerajat ylittävien opintojen** järjestämistä
  - Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat oppiaineiden yhteiset tavoitteet ja niitä toimeenpannaan jokaisessa opintojaksossa
  - Opintopisteinä määritettävät opintojaksot, joiden raaka-aineina Lops-perusteiden moduulit
- **Sujuvoitetaan siirtymistä** toisen asteen opinnoista **korkea-asteelle**: tavoite **50 % nuorista ikäluokista korkeakoulutettuja v. 2030**

2) Muutamia keskisuuria ja keskityöläitä parannuksia

- Opiskelijoille tarjotaan entistä **kattavampaa ja pitkäkestoisempaa opinto-ohjausta** sekä **erityisopetusta**
- Kehitetään lukion **toimintakulttuuria yhä yhteisöllisempään ja opiskelijoita osallistavampaan** suuntaan
- Annetaan opiskelijoille nykyistä kattavammin **valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään: korkeakouluyhteistyö, kansainvälisyys ja työelämä- ja yrittäjyysosaaminen** painottuvat yhä enemmän

3) Useita pieniä päivittäisiä parannuksia, jotka määrittävät toimintakulttuuria ja vaativat uusia johtamis- ja toimintatapoja

- ✓ **Fokus hyvässä arjessa**: tavoitteena on, että lukio **inspiroiva, elämänmakuinen ja mielekäs** paikka opiskella lukiolaisille sekä työskennellä opettajille, rehtoreille ja tukihenkilöstölle
- ✓ **Lukion rytmi, syke ja rakenteet**: **periodit, tuntikaaviot, opintojaksot, oppitunnit, lukion tapahtumat, yhteistyön mahdollistavat foorumit ja yhteistyötä palvelevat rakenteet**
- ✓ **Sydämen sivistyksen** ulottuvuus: mitä jää jäljelle, kun kaikki opeteltu on unohtunut?

Lops-työtä jaksettu painaa korona-aikoinakin, mistä suuri kiitos teille kentän toimijoille

- Alkukevästä Opetushallituksen tilannekuvakysely, jossa kysyttiin LOPS-työn tilanteesta, tuen tarpeesta sekä lukioiden laatutyöstä
  - 80 %:lla lukioista paikalliset Lopsit valmiit tai lähes valmiit jo helmikuun alussa ja loppuillakin valmistumassa ajallaan
  - Tukimuodoista nousivat erityisesti esille Lops-tuunaamot, joita toivottiin lisää
  - Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelmaa varten saatiin ideoita:
    - ”Valtakunnallinen työryhmä, jossa on mukana laatutyön asiantuntijoita ja lukiokentän toimijoita.”
    - ”Valtakunnalliset mittarit tarvitaan, jotta vertailtavuus tulee mahdolliseksi.”
    - ”Kaikkien ei tarvitse keksiä pyörää uudestaan, vaan saadaan aikaan valtakunnallinen laatu järjestelmä, joka sopii jokaiseen lukioon.”
    - ”Toivottavasti otetaan huomioon nimenomaan lukiokoulutuksen erityispiirteet ja saadaan konkreettinen pohja kehityksen tueksi.”
    - ”Laatukriteerien pitäisi mitata lopputuotosta eli opiskelijan kokemusta lukioajastaan ja mahdollisuuttaan edetä omassa tavoitteessaan ja jatko-opinnoissaan. Ei ulkoisia asioita”.

Lops-työtä jaksettu painaa korona-aikoinakin, mistä suuri kiitos teille kentän toimijoille

- Alkukevästä Opetushallituksen tilannekuvakysely, jossa kysyttiin LOPS-työn tilanteesta, tuen tarpeesta sekä lukioden laatutyöstä
  - 80 %:lla lukioista paikalliset Lopsit valmiit tai lähes valmiit jo helmikuun alussa ja loppuillakin valmistumassa ajallaan
  - Tukimuodoista nousivat erityisesti esille Lops-tuunaamot, joita toivottiin lisää
  - Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelmaa varten saatiin ideoita:
    - ”Valtakunnallinen työryhmä, jossa on mukana laatutyön asiantuntijoita ja lukiokentän toimijoita.”
    - ”Valtakunnalliset mittarit tarvitaan, jotta vertailtavuus tulee mahdolliseksi.”
    - ”Kaikkien ei tarvitse keksiä pyörää uudestaan, vaan saadaan aikaan valtakunnallinen laatu järjestelmä, joka sopii jokaiseen lukioon.”
    - ”Toivottavasti otetaan huomioon nimenomaan lukiokoulutuksen erityispiirteet ja saadaan konkreettinen pohja kehityksen tueksi.”
    - ”Laatukriteerien pitäisi mitata lopputuotosta eli opiskelijan kokemusta lukioajastaan ja mahdollisuuttaan edetä omassa tavoitteessaan ja jatko-opinnoissaan. Ei ulkoisia asioita”.

Tukea paikalliselle Lops-työlle ja lukiokoulutuksen laadulle

- Opetushallitus tukee neuvonnan ohella paikallista Lops-työtä mm. runsaalla tukimateriaalilla, suuren suosion saaneilla Lops-tuunamoilla ja koulutuksilla sekä Lukioiden kehittämisen verkoston webinaareilla
  - Ks. Lops-aineistot
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/lukiokoulutus>
  - Huhti-toukokuussa järjestetään 21 lisätuunaamaa, huom. tuunaamomateriaalit
  - LUKE-webinaareja ja seminaareja sekä ajankohtaiskoulutuksia ensi lukuvuonnakin
  - Opetushallituksen järjestämät XIII valtakunnalliset lukiopäivät 4. – 5.11.2021

LUKE -webinaarin ohjelma ma 3.5.2021

- **9.00 – 9.15 Tervetuloa**
  - Lops2021 – tilanne ja näkymät, *Petri Lehikoinen, Opetushallitus*
- **9.15 – 10.15 Laatu ja saavutettavuus**
  - Lukiokoulutuksen laatu ja saavutettavuus -ohjelma, *Tiina Silander, opetus- ja kulttuuriministeriö*
  - Lukioesimerkit laatutyöstä:
    - *Tuomo Iltanen, Kaurialan lukio/ Koulutuskuntayhtymä Tavastia*
    - *Tarja Holthoer, Lauttasaaren yhteiskoulu ja Kansainvälisen liiketoiminnan lukio*
- **10.15 – 11.30 Tutoropettajatoiminta yhteistyön ja osaamisen kehittämisen tukena**
  - Tutoropettajatoiminta perusopetuksessa – havaintoja ja suosituksia, *Matti Pennanen, Jyväskylän yliopisto KTL*
  - Katsaus lukion tutoropettajahankkeiden tuloksiin, *Kimmo Koskinen, Opetushallitus*
  - Tutoropettajatoiminta lukion LOPS-työtä tukemassa sekä verkostoitumista ja vertaistukea edistämässä, *Matti Lähtevänoja, Pohjois-Savon lukioden tutoropettajat*
  - Keskustelua tutortoiminnan ja -verkostojen hyödyntämisestä mm. laatu- ja saavutettavuustyössä ja muussa LOPS-toimeenpanossa
- **11.30 – 12.00 Lounastauko**
- **12.00 – 13.00 Lukioden ja korkeakoulujen yhteistyö**
  - Lukiokyselyn tuloksia: yhteistyön onnistumisia, haasteita ja ratkaisuja, *Maija Aksela, Helsingin yliopisto*
  - Lukioesimerkit korkeakouluyhteistyöstä:
    - *Osmo Polas, Jyväskylän Lyseon lukio/Gradia lukiot*
    - *Maria Söderbacka, Vi7 och TeamNord, österbottniska gymnasienätverk*
- **13.00 – 14.00 Hyvinvoinnin ja yhteistyön johtaminen**
  - Keynote I: Miten voimme onnistua koronapandemian ja isojen muutosten keskellä?, *psykologi Ilona Rauhala*
- **14.00 – 14.15 Kahvitauko**
- **14.15 – 15.00 Hyvinvointiteema jatkuu**
  - Nuorisotyö lukioissa, *Anna-Liisa Hännikäinen-Uutela, Osaamiskeskus Nuoska*
  - OPI-kurssi tukee opintojen etenemistä, *Arja Kemppainen, Kimpisen lukio, Lappeenranta ja Tuula Puurtinen, Verve*
- **15.00 – 16.00 Katse eteenpäin**
  - Keynote II: Millainen on tulevaisuus koronan jälkeen, *Teemu Arina*
- **16.00 Webinaari päättyy**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

- Lähikohtaamisen ja yhteisöllisen toimintakulttuurin arvo nousut entisestään koronakokemusten myötä.
- Lukion välittävien ihmisten verkostoa tarvitaan koronan jälkihoidossa, jotta jokainen tulee huomatuksi, saa tarvitsemaansa tukea ja pääsee takaisin yhteiseen kyytiin.
- Autetaan toinen toistamme kukoistamaan.
- Voimia arvokkaaseen työhönne!

Antoisaa
LUKE -päivää!
petri.lehikoinen@oph.fi
[@petrilehikoine2](#)

